

Ministerie van
**Landbouw,
Natuur en
Voedselkwaliteit**

Nitraat

Bevorder een voortvarende uitvoering van de bestuursovereenkomst nitraat om grondwaterbronnen beter te beschermen tegen verontreiniging met nitraat.

In een groot aantal grondwaterbeschermingsgebieden wordt de nitraatnorm van 50 mg/l overschreden. Het generieke beleid uit het 6e actieprogramma Nitraatrichtlijn is onvoldoende om de kwaliteit van het grondwater hier te verbeteren. Daarom is eind 2017 een bestuursovereenkomst gesloten tussen Vewin, LTO, IPO, LNV en IenW om de uitspoeling van nitraat in deze 34 gebieden terug te dringen en hier zo snel mogelijk aan de nitraatnorm te voldoen. In juni 2020 is in een tussenevaluatie de voortgang van de aanpak per gebied zichtbaar gemaakt. Hieruit is gebleken dat circa een derde van de gebieden goed op weg is de doelen te halen, maar dat in de resterende gebieden aanvullende maatregelen en meer deelnemende boeren nodig zijn. In sommige gebieden moet daarnaast ook aangehaakt worden bij andere beleidstrajecten om de doelen te kunnen halen. De partijen hebben afgesproken de plannen van aanpak per gebied te actualiseren, en waar nodig te bezien of verplichte maatregelen kunnen helpen bij het doelbereik. Hierbij moet ook bekeken worden welke partij verantwoordelijk is voor welke maatregelen, en hoe synergie gerealiseerd kan worden met andere beleidstrajecten. Verplichte maatregelen waarvoor het Rijk verantwoordelijk is moeten opgenomen worden in het 6^e en/of 7^e actieprogramma Nitraatrichtlijn.

 Actieprogramma Nitraatrichtlijn, Bestuursovereenkomst Nitraat

 Harrie Timmer

Bestrijdingsmiddelen

Bescherm drinkwaterbronnen tegen verontreiniging met bestrijdingsmiddelen.

Uit onderzoek van KWR (2018, 2019) blijkt dat gewasbeschermingsmiddelen nog steeds in normoverschrijdende concentraties worden aangetroffen in drinkwaterbronnen. De tussenevaluatie van het PBL van de Tweede nota duurzame gewasbescherming (2019) laat zien dat het doel om in 2023 nagenoeg geen normoverschrijdingen meer te hebben in drinkwaterbronnen bij ongewijzigd beleid waarschijnlijk niet wordt gehaald. Uit de Nationale Analyse Waterkwaliteit (2020) blijkt dat de Kaderrichtlijn Water-doelen nog niet in zicht zijn. Daarnaast zijn er zorgen over het 'vergrijzen' van het grondwater, omdat er steeds meer verschillende stoffen uit gewasbeschermingsmiddelen op steeds grotere diepte in het grondwater worden aangetroffen. Er is daarom extra inzet nodig om de doelen van de Tweede nota (in 2023) en de KRW (in 2027) te kunnen halen en verdere verontreiniging van het grondwater tegen te gaan. In de Toekomstvisie Duurzame Gewasbescherming 2030 is afgesproken dat emissies van gewasbeschermingsmiddelen verder moeten worden teruggebracht naar nagenoeg nul in 2030. Een daadkrachtige uitvoering van het bijbehorende uitvoeringsprogramma is daarom cruciaal, met focus op de bescherming van drinkwaterbronnen. Om de doelen van de Tweede nota en de KRW te kunnen halen moet ook ingezet worden op een verbetering van het toelatingsbeleid voor gewasbeschermingsmiddelen (onder andere meer systeemgericht), en op bewustwording, toezicht en handhaving in de omgeving van drinkwaterbronnen.

 Toekomstvisie Duurzame Gewasbeschermingsmiddelen 2030

 Harrie Timmer

Gemeenschappelijk Landbouwbeleid: Nationaal Strategisch Plan

Zorg dat het Nationaal Strategisch Plan bijdraagt aan het halen van de doelen uit de KRW, met prioriteit voor het beschermen van drinkwaterbronnen.

Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) is nog in ontwikkeling en gaat pas vanaf 2023 in. Het Nationaal Strategisch Plan (NSP) moet beschrijven op welke manier het nieuwe GLB in Nederland wordt ingevuld. Onderwerpen die aan de orde komen zijn onder andere de randvoorwaarden voor de basissteun per hectare, de invulling van de ecoregelingen en de verdeling van de middelen uit de inkomenssteun en uit het plattelandsontwikkelingsfonds. Het NSP moet bijdragen aan het halen van de doelen van het GLB, maar de lidstaten moeten in het NSP ook aangeven hoe ze de ambities uit de van-boer-tot-bordstrategie gaan waarmaken die de Europese Commissie in mei 2020 presenteerde. Doel van deze strategie is verduurzaming van de Europese voedselvoorziening. Belangrijke voorstellen in de strategie zijn de herziening van de gewasbeschermingsmiddelenregelgeving en een actieplan voor het mestbeleid, om de vermindering van het gebruik en de emissie van gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten naar het milieu te realiseren. Vewin vindt dat de ambities uit de van-boer-tot-bordstrategie in het NSP benut moeten worden om het halen van de KRW-doelen dichterbij te brengen. Hiervoor zijn een betere implementatie van de GLB en betere afstemming van het GLB met de KRW van groot belang. Het NSP moet effectieve maatregelen bevatten die bijdragen aan het realiseren van een goede waterkwaliteit, met prioriteit voor het beschermen van drinkwaterbronnen.

 Gemeenschappelijk Landbouwbeleid: Nationaal Strategisch Plan
 Mirja Baneke

Stikstof

Geef prioriteit aan vergunningverlening voor uitvoeringsprojecten van de drinkwatersector, met name waar er risico's zijn voor de leveringszekerheid van drinkwater.

De problematiek van stikstofemissie en -depositie heeft twee kanten die van belang zijn voor de drinkwatersector. Aan de ene kant vindt er nog steeds teveel stikstofdepositie plaats in de beschermingsgebieden rond onze winningen, met negatieve effecten voor de natuur die de drinkwatersector beheert. Hiervoor moet de bronaanpak verbeteren om stikstofemissies in de omgeving van deze gebieden duurzaam terug te brengen. Aan de andere kant ondervinden drinkwaterbedrijven problemen rond vergunningverlening voor de eigen uitvoeringsprojecten waarbij stikstofuitstoot plaatsvindt, zoals de aanleg van transport- en distributieleidingen of nieuwe pompstations. Dit zorgt voor problemen met de tijdige realisatie en kan daardoor risico's opleveren voor de leveringszekerheid. Het is daarom van belang dat er voldoende mogelijkheden zijn om de projecten van de drinkwatersector tijdig uit te kunnen blijven voeren, bijvoorbeeld door ze aan te haken bij de stikstofruimte die is gecreëerd voor woningbouw. Bij het grootste deel van de projecten van de drinkwatersector komt slechts tijdelijk een relatief lage hoeveelheid stikstof vrij. Het is van belang dat het bevoegd gezag hiermee rekening houdt en prioriteit geeft aan vergunningverlening voor drinkwaterprojecten, zeker als er een relatie is met leveringszekerheid. Waar nodig moet het Rijk hierbij regie voeren.

 Stikstofproblematiek
 Mirja Baneke

